

ПРЕС КЛИПИНГ

1 - 3. мај 2020.

НАСЛОВИ

СССС: Послодавци да не отпуштају радике (стр.3)

Vuković: Radnici u Srbiji u teškom položaju, neuobičajeno proslavljaju

Prvi maj(стр.4)

Prvomajski proglas Saveza samostalnih sindikata Srbije(стр.5)

Vuković: Ove godine smo ostali kod kuće, sledeće nećemo uveravamo vas(стр.6)

Mali: Država tokom pandemije pokazala koliko vodi računa o radnicima(стр.7)

Fabrika 'Zastava oružje' obnavlja proizvodnju od 4. maja sa svim radnicima(стр.8)

Protest tekstilnih radnica u Nišu, traže pomoć države za spas firme(стр.9)

Stojiljković: Posle korona virusa sledi ekonomska kriza, teško vreme za radnike(стр.10)

Ekonomska kriza koja nas očekuje još neprocenjiva: Da li će pandemija virusa sniziti i penzije? (стр.11)

Mali: Srbija je pokazala da vodi računa o svakom radniku; Oko milion zaposlenih se prijavilo za pomoć države(стр.13)

Zaboravljeni, a mogu da rade: Penzioneri preduzetnici RAZOČARANI pošto su izuzeti iz državnog paketa EKONOMSKE POMOĆI(стр.14)

Dok Amerika pada za 4,8%, EU za 3,5%, a Hrvatska za 9,4%, Srbija rast u prvom kvartalu 2020. beleži rast od 5 odsto(стр.16)

Први мај без радничке класе и традиционалног уранка(стр.17)

Vuković: Radnici u Srbiji u teškom položaju, neuobičajeno proslavljaju

Prvi maj(стр.19)

Dorđević: Radnička prava u Srbiji nikad nisu bila na višem nivou(стр.20)

Protest tekstilnih radnica u Nišu, traže pomoć države za spas firme(стр.21)

Postoje li uslovi za povratak u fabrike posle ublažavanja mera? (стр.22)

Praznik rada u pandemiji: Strah od gubitka posla dominantan(стр.25)

Rast nezaposlenosti: Ugrožene stotine hiljada radnih mesta(стр.26)

Savez samostalnih sindikata Leskovac poziva poslodavce da ne smanjuju plate i ne otpuštaju radnike(стр.26)

СССС: Послодавци да не отпуштају радике

Извор: Танјуг

БЕОГРАД: Поводом Празника рада, 1. маја, Савез самосталних синдиката Србије апеловао је на послодавце да не смањују плате, да не отпуштају раднике у новонасталој ситуацији и да воде рачуна о радном времену и о безбедности на радним местима.

У прогласу, који је тај синдикат издао, пре два дана, поводом 1. маја, поручује се да је криза настала услед појаве корона вируса још једном показала вредност свих радника за функционисање друштва и свакодневни живот.

Савез самосталних синдиката Србије сматра да управо криза може бити прекретница и путоказ властима и послодавцима да улажу у радног човека, који једини ствара материјалну вредност и од чијег рада зависи сваки профит предузећа и буџет земље.

Из тог синдиката подсећају да први пут у новијој историји радници 1. мај - Међународни дан рада, обележавају у ванредним околностима, у својим домовима, без могућности да се традиционално окупе и јавно упуте поруку влади и послодавцима.

"Ипак, тако изоловани у настојању да на тај начин спречимо ширење корона вируса унутар заједнице и заштитимо најстарије и друге особе са здравственим проблемима, показујемо солидарност која ће нам, и овога пута, помоћи да победимо невидљивог непријатеља. Зато за Међународни празник рада шаљемо јасну поруку да неодговорни послодавци неће моћи да профитирају од садашње ситуације, нити да крше радничка права", поручују из С С С С.

Наводе и да ће се борити за заштиту права свих радника јер, како наводе, социјално праведно друштво мора бити и јесте циљ.

Истичу да је солидарност потребна у настојању да се подигне привреда, која је стајала у преходним месецима, али и у захтевима за бољи свет рада, виши стандард и већа социјална улагања.

АСНС: Радници и синдикати удружено у борби за достојанство рада и радника

Асоцијација слободних и независних синдиката (АСНС) позвала је у Првомајском прогласу све раднике и синдикате да се удруже и заједно се изборе за достојанство рада и радника, плате које заслужују и промену радног законодавства које ће штитити раднике.

Председница АСНС Ранка Савић је у Првомајском прогласу, објављеном уочи Празника рада 1. маја, навела да је криза изазвана корона вирусом показала да друштво почива и зависи од света рада и да његови интереси морају да буду приоритет у свим областима, а посебно у расподели богатства и утицаја.

Навела је да радници и сви људи који живе од свог рада треба да постану приоритет и заузму место које својим радом и заслужују, и да „не смеју више себични интереси корпорација, тајкуна и разних лобија да буду мера по којој се уређује друштво и наши животи“.

Vuković: Radnici u Srbiji u teškom položaju, neuobičajeno proslavljaju Prvi maj

AUTOR:
N1 Beograd

Član Socijalno-ekonomskog saveta (SES) iz Saveza samostalnih sindikata Srbije Duško Vuković izjavio je da su radnici u Srbiji u veoma teškom položaju i da će veliki broj njih ostati bez posla zbog zdravstvene krize. On je pozvao vlast da zajedno sa sindikatima nakon kraja pandemije postigne konsenzus o pomoći radnicima, kako bi se izbegla masovna otpuštanja. Istakao je da radnici ovaj Prvi maj proslavljaju neuobičajeno, od kuće, a ne na tradicionalnim protestima u mnogim gradovima Srbije.

"Nikada ne sme prestati borba za bolji položaj, pre svega materijalni položaj radnika, i sindikati to u svetu od 1889. godine, a u Srbiji od 1894. godine rade. Radili smo to i u ovim poslednjih nedeljama. Nemogućnost da se okupimo i prošetamo, ne samo na ulicama Beograda, već i na ulicama drugih gradova, gde tradicionalno obeležavamo Međunarodni dan rada, obeležio je ovaj period. Ovog puta slavimo proglasima i slanjem poruka preko društvenih mreža. Uveren sam da ćemo sledeće godine obnoviti protestne šenje", naglasio je Vuković.

On kaže da još ne postoje tačne brojke koje govore koliko je zbog koronavirusa ostalo ljudi bez posla.

"Tu pre svega mislim na one koji su radili na crno. Nemamo tačan podatak koliko tih ljudi radi u normalnim okolnostima, a sigurno je da su oni odmah ostali bez posla. To nas u sindikatu zabrinjava, pogotovo što mere koje je država donela važe za tri meseca, plašim se da ako ekonomska kriza potraje, a ne potraju subvencije države prema preduzećima, da će broj radnika koji će ostati bez posla biti veći.

Nadam se da će vlast posle ukidanja vanrednog stanja da sedne sa sindikatima i da ćemo uspostaviti konsenzus. Konzensus da ne otpuštamo ljude i da oni imaju redovne prihode", napominje Vuković.

Prema njegovim rečima, neki poslodavci mogu da iskoriste ovu krizu kako bi otpustili radnike, da bi ih potom angažovali na crno.

"Mislim da bi sindikati i radnici, uz jedan stalni pritisak na izvršnu vlast, trebali da iskoriste ovu situaciju da ovo bude humanije društvo i da budu humaniji odnosi. Pazite, sva ova finansijska sredstva koja ovog trenutka delimo iz budžeta, to su radnici u Srbiji od svojih zarada i poreza uplaćivali u budžet Srbije i u fondove, i sada ih dobijaju nazad, jer vlada vanredna situacija. Podsetiću vas da smo od 2002. godine do ove godine umanjili stopu poreza za zdravstvo sa 19 na 10 odsto. Sigurno da nismo smanjivali te stope, naš zdravstveni sistem bi bio još spremniji za ovu krizu", naglašava Vuković.

Dodaje da država ima malo razumevanja za zahteve radnika i sindikata.

"Od kako je postao jednopolarni svet, političke elite slabo slušaju sindikate i radnike. Mi smo proizvod jednog neoliberalnog koncepta, koji ne priznaje da društvo predstavljaju radnici zajedno sa kapitalom koji kapitalisti unose. Bez sadejstva nema uspeha. Imam utisak da svi misle da je važan samo novac, da je važna samo ekonomija, iako ona nije apstraktan pojam. Njega čine ljudi, a pre svega radnici, koji stvaraju novu vrednost, a iz te nove vrednosti moraju da imaju određene koristi", poručio je Vuković.

On napominje da su u poslednjih nekoliko desetina godina u našoj zemlji korist imali samo kapitalisti, jer su niske zarade zaposlenih, a njihova prava se iz godine u godinu smanjuju.

Vuković je najavio i zahteh za osnivanje posebnog Fonda solidarnosti kojim bi se pomagali radnicima koji ostanu bez posla.

НИШКЕ БЕСТИ

Prvomajski proglas Saveza samostalnih sindikata Srbije

Međunarodni dan rada, zbog pandemije virusa korona, širom sveta obeležiće se na malo drugačiji način. U Republici Srbiji danas, 1. maja, važi zabrana kretanja tokom celog dana, te zbog toga nema tradicionalnog okupljanja i obeležavanja ovog praznika. Savez samostalnih sindikata Srbije tim povodom uputio je proglas koji prenosimo u celosti:

Prvi put u novijoj istoriji radnici će svoj praznik, 1. maj – Međunarodni dan rada, obeležiti u vanrednim okolnostima, u svojim domovima, bez mogućnosti da se tradicionalno okupe i javno upute poruku vladi i poslodavcima.

Ipak, tako izolovani u nastojanju da na taj način sprečimo širenje korona virusa unutar zajednice i zaštitimo najstarije i druge osobe sa zdravstvenim problemima, pokazujemo solidarnost koja će nam, i ovoga puta, pomoći da pobedimo nevidljivog neprijatelja.

Tako solidarni i jedinstveni moramo ostati i ubuduće u nastojanju da podignemo privredu, koja je stajala u prehodnim mesecima, ali i u svojim zahtevima za bolji svet rada, viši standard i veća socijalna ulaganja.

Ova kriza je još jednom pokazala vrednost svih radnika za funkcionisanje društva i naš svakodnevni život. Osim zdravstvenih radnika, koji se nadljudskim naporima bore na prvoj liniji odbrane od virusa, i trgovci, komunalci, apotekari, pekari, građevinari i mnogi drugi, koji su retko u fokusu javnosti, potvrđuju da se bez njihovog rada ne može odvijati normalan život. Pri tom, ne smemo zaboraviti ni sve one koji zbog epidemioloških mera uopšte ne mogu da rade, iako je i njihov doprinos našem životu značajan.

I nije dovoljno da im se samo zahvaljujemo aplauzom, već su njima i svim ostalim zaposlenima potrebne veće plate, bolji uslovi rada, uključujući i bolju zaštitu zdravlja i sigurnost na radu. Savez samostalnih sindikata Srbije smatra da ova kriza može biti prekretnica i putokaz vlastima i poslodavcima da ulažu u radnog čoveka, koji jedini stvara materijalnu vrednost i od čijeg rada zavisi svaki profit preduzeća i budžet zemlje.

Zato za Međunarodni praznik rada šaljemo jasnu poruku da neodgovorni poslodavci neće moći da profitiraju od sadašnje situacije, niti da krše radnička prava.

Pozivamo ih da ne smanjuju plate, da ne otpuštaju radnike, da vode računa o radnom vremenu i o bezbednosti na radnim mestima.

U protivnom, u nama će, kao i uvek do sada, imati ljutog protivnika i istinskog borca za radnog čoveka, kojeg ćemo na sve načine zaštititi.

Socijalno pravedno društvo mora biti i jeste naš cilj.

Svim radnicima i njihovim porodicama želimo dobro zdravlje i srećan Međunarodni dan rada.

Savez samostalnih sindikata Srbije

Novi "Intervju na mreži" lista Danas - potpredsednik Saveza samostalnih sindikata Srbije

Vuković: Ove godine smo ostali kod kuće, sledeće nećemo uveravamo vas

Savez samostalnih sindikata Srbije (SSSS) već niz decenija, zajedno sa granskim sindikatima, teritorijalnim organizacijama širom zemlje i drugim sindikatima obeležava 1. maj u Beogradu okupljajući na desetine hiljada članova na protestnim šetnjama.

Piše: S. K.

Ove godine zbog vanrednog stanja, zabrane okupljanja i policijskog časa razumljivo da nismo mogli da organizujemo protestnu šetnju.

Njima se, s jedne strane, čuva tradicija proslave Međunarodnog dana rada koja je započela u svetu još 1889. godine, a u Srbiji od 1894, a s druge strane izražava nezadovoljstvo ukupnim, a pre svega materijalnim položajem radnika u Srbiji, niskim zaradama i velikim nejednakostima, kaže u intervjuu za Danas povodom 1. maja, Praznika rada, potpredsednik SSSS Duško Vuković.

„Podsetiću samo na neke poruke koje smo proteklih godina slali vlastima, poslodavcima, najširoj javnosti sublimirajući trenutno aktuelne ili dugogodišnje i hronične probleme s kojima se suočavaju radnici i sindikati u Srbiji – ‘Da plate ustanu a mladi ostanu’, ‘Ne šalite se sa radnicima – 1.maj nije 1.april’, ‘Za veće zarade – vratimo dostojanstvo radu’, ‘Veće plate za opstanak i ostanak’, ‘Ništa o nama

bez nas', 'I ti si sindikat', ističe Vuković i dodaje: „Šteta što veći broj zaposlenih i građana nije učestvovao u šetnjama ulicama glavnog grada i zajedno sa nama iskazao nezadovoljstvo odnosom aktuelne vlasti prema radnicima ali ujedno iskazao i prkos, hrabrost, smelost i jedinstvo u odbrani stogodišnje borbe radnika za humanije uslove rada i bolji standard“.

Vuković ističe da će SSSS već od sledeće nedelje raditi u punom kapacitetu, svi resursi biće pokrenuti radi uvida u stanje u preduzećima i ustanovama, ekonomskoj situaciji i uticaju krize.

„Preduzimaćemo akcije i aktivnosti na poboljšanju pre svega materijalnog položaja zaposlenih. Tražićemo da se održavaju redovne sednice Socijalnoekonomskog saveta, pokretaćemo ponovo inicijative za pomoć onima kojima je dosadašnja pomoć bila nedovoljna a i dalje je neophodna, onima kojima je uskraćena, davaćemo stručnu pomoć pravnu ekonomsku i članstvu i njihovim organizacijama. Borićemo se kao i pre korona virusa na svim frontovima“, kaže naš sagovornik.

Država je, prema njegovim rečima, prema radnicima tokom ove krize mogla bolje da postupi „striktnijom kontrolom poslodavaca u oblasti bezbednosti i zdravlja, garancijom da svim radnicima moraju biti obezbeđena sredstva lične zaštite zbog korona virusa, zdravstveno prihvatljivi uslovi rada, zatvaranjem fabrika i preduzeća koja radnicima nisu obezbeđivala zaštitu od zaražavanja virusom, osnivanjem posebnog fonda solidarnosti za radnike koji su ostali bez posla i onih koji su pre epidemije radili legalno i onih na crno“.

Vuković ističe i da će kao sindikat predložiti Vladi da finansijsku pomoć firmama čiji su radnici angažovani privremeno i preko lizing agencija uslovi time da radnike u ovakvom statusu ne smeju da otpuštaju ili da moraju da obnove ugovore.

„Insistiramo i da dobijamo redovne podatke kako se ponašaju firme koje su dobile pomoć, da li su i koliko zaposlenih otpustile“, naglašava on.

Da su predstavnici sindikata, kako kaže, bili uključeni u krizni štab, a to su predlagali, možda bi mogli da utiču na neke mere kriznog štaba

„Imam osećaj gorčine da primena mere za sprečavanje širenja korona virusom nekima nije bila dozvoljena i omogućena i da su njihovi životi bili i dalje jesu u velikom riziku. Po nama u Savezu zdravlje i zaštita života zaposlenih važnija je od profita“, ističe Vuković.

On se nada i uveren je da će sledeće godine nadoknaditi propuštanje ovogodišnjeg Međunarodnog dana rada, „a razlog više za to je što smo juče čuli od nekih poslanika u Skupštini Srbije da 1. maj treba ukinuti“.

„Nikad se ne ponovio razlog zbog kojeg smo danas sprečeni da slobodno i hrabro šetamo Beogradom i slavimo rad i nikad ne dozvolimo svetu politike da skrnavi najsvetiji i najvažniji radnički dan. Ove godine smo ostali kod kuće, sledeće nećemo uveravamo vas“, poručuje Vuković.

Pitanja za potpredsednika SSSS mogla su se postaviti do juče na našoj Fejsbuk stranici.

Mali: Država tokom pandemije pokazala koliko vodi računa o radnicima

Ministar finansija Siniša Mali čestitao je danas Međunarodni praznik rada građanima Srbije i istakao da je država pokazala za vreme pandemije korona virusa koliko vodi računa o svakom radniku.

Piše: Beta

„Uprkos ovim teškim vremenima za ekonomiju u celom svetu, mi smo sve svoje snage usmerili upravo ka tome da radnici što manje osete teret pandemije korona virusa. Doneli smo Program ekonomskih mera koji će pomoći zaposlenima da zadrže svoje poslove i da dobiju plate, a da njihovim poslodavcima olakša poslovanje”, kazao je Mali, a saopštilo ministarstvo.

On je dodao da je važno da u ovim novim okolnostima radnici budu zaštićeni na radu i da im poslodavci obezbede svu neophodnu opremu kako bi mogli nesmetano da obavljaju svoje poslove.

„Tokom meseca aprila 339 kompanija, koje su zbog pandemije ili potpuno obustavile proizvodnju ili je značajno smanjile, normalizovalo je rad, dok se sa odsustva u te firme vratilo 34.884 radnika. Dakle, polako se sve ponovo pokreće, a od 7. maja kreću i prve isplate minimalne zarade kao podrška i pomoć za zaposlene. U tu svrhu smo izdvojili oko 32 milijarde dinara“, rekao je Mali.

Istakao je da je Srbija jedna od retkih zemalja u svetu gde je mali procenat ljudi ostao bez posla i istakao da je zemlja i u tome bolja od najmoćnijih ekonomija.

„Danas, 134 godine nakon što su se radnici izborili za svoja prava, zaposleni širom planete se suočavaju sa nekim novim izazovima“, naglasio je Mali.

Prema njegovim rečima, više nego ikada važna je borba, kako bi da domaća ekonomija nastavila da raste.

„Dok su najveće svetske sile u prvom kvartalu imale ogroman pad ekonomije, Srbija je imala rast od pet odsto. Za vreme pandemije smo pokazali da je naša ekonomija fleksibilna i prilagodljiva, te da možemo sami da proizvedemo neophodna medicinska sredstva, lekove... Firme i radnici su se dobro organizovali, prilagodili novim okolnostima. Sada je više nego ikad jasno da nema ekonomskog rasta bez dobrih radnika“, naglasio je Mali.

Fabrika 'Zastava oružje' obnavlja proizvodnju od 4. maja sa svim radnicima

Fabrika „Zastava oružje“ će od ponedeljka 4. maja obnoviti proizvodnju u dve smene i na posao će se vratiti svi zaposleni koji su bili na plaćenom odsustvu zbog prevencije širenja koronavirusa, rečeno je agenciji Beta u Samostalnom sindikatu fabrike.

Piše: Beta

Takvu odluku danas je doneo krizni štab fabrike s tim da na posao i dalje neće dolaziti roditelji dece mlade od 12 godina s obzirom da još uvek ne rade vrtići, niti škole.

U sindikatu navode da imaju uveravanja rukovodstva da će rad biti organizovan uz održavanje pripisane distance među zaposlenima, primenu dezinfekciona sredstava i nošenje zaštitnih maski i rukavica.

„Postoji jaka volja kod svih oružara da se sa plaćenog odsustva vrate na posao i zarađuju pune plate, da se praktično vrate normalnom životu i radu“, rekao je predsednik Samostalnog sindikata fabrike Dragan Ilić.

Fabrika Zastava oružje koja zapošljava više od 2.500 radnika, postepeno je vraćala zaposlene sa plaćenog odsustva na posao.

Protest tekstilnih radnica u Nišu, traže pomoć države za spas firme

Radnice italijanske tekstilne firme „Tessil group“, koja je poslovala u jednom od pogona nekadašnjeg „Niteksa“, okupile su se danas ispred ulaza u fabrički krug u znak protesta što je ta firma ove nedelje otišla u likvidaciju, a 170 zaposlenih, mahom žena, ostalo bez posla.

Piše: Beta

Više desetina radnica skandiralo je ispred ulazne kapije „Posao, posao!“, a neke su nakratko ušle u fabrički krug.

Radnice su kazale da su u poslednjih desetak dana tri firme, kooperanti kompanije „Olimpias“, sa oko 600 radnika obustavile proizvodnju u Nišu i otišle u likvidaciju.

One su zatražile pomoć države kako bi firma u kojoj su radile proteklih osam godina nastavila da posluje.

Okupljene radnice su kazale da je poslovodstvo firme zainteresovano da firma opstane, ali da to ne može u novonastaloj situaciji.

U obrazloženju za pokretanje likvidacije, koje je potpisao dosadašnji direktor firme „Tessil group“ Nikola Barko, navodi se da „ne postoji finansijska i poslovna opravdanost za dalje obavljanje delatnosti... usled poremećaja i višemesečne krize na tržištu tekstilnih proizvoda, što je izazvalo i drastičan pad potražnje za našim uslugama“.

Na to je, piše dalje, „dodatno (presudno) uticalo proglašenje vanrednog stanja na teritoriji Republike Srbije zbog širenja zarazne bolesti Covid 19, kao i sve donete prateće mere, uključujući posebno poslednje mere o ograničenju broja radnika u smenama“, navodi se u obrazloženju.

Kompanija „Olimipias“ oglasila se danas saopštenjem u kome se navodi da su njeni dobavljači „Tecnostiro“, „Nora Serbia“ i „Tessil group“ u skladu sa zakonom pokrenuli proces likvidacije, koji podrazumeva i prestanak radnog odnosa svih zaposlenih.

„Ove odluke su doneli vlasnici i uprave svake od ovih samostalnih kompanija. Zaposleni su obavešteni i biće im u zakonskom roku isplaćena sva primanja. ‘Olimpias’ će preduzeti korake da preuzme više desetina zaposlenih žena iz ove tri kompanije koje su sada na trudničkom ili porodiljskom odsustvu i nastojaće se da one bude radno zbrinute“, navodi se u saopštenju kompanije „Olimpias“.

„Situacija u proizvodnom lancu snabdevanja je kritična“, naveli su u „Olimpiasu“ i kazali da će mašine tri ugašene firme ostati sačuvane kako bi se proizvodnja ponovo uspostavila kada se stvore uslovi na tržištu.

„Uprkos teškoćama, ‘Olimpias’ sa ostalim dobavljačima, nastavlja sa svojim industrijskim projektom u Srbiji sa gotovo 1.000 zaposlenih“, istakli su u toj italijanskoj kompaniji.

Stojilković: Posle korona virusa sledi ekonomska kriza, teško vreme za radnike

Predsednik Ujedinjenih granskih sindikata Nezavisnost Zoran Stojilković poručio je u prvomajskoj poruci da će posle korona virusa uslediti ekonomska kriza, a da u krizama stvari po radnike i sindikate mogu biti još gore.

Piše: UGS

Njegovu poruku prenosimo u celosti:

„Drage kolegice i kolege, poštovane građanke i građani Srbije,

Ovoga Prvog maja neće biti ni protesta ni kolektivnog roštiljanja. Preterano je reći da, posle pandemije korona virusa, više ništa neće biti isto, ali ovo je sigurno kraj mlakoj, prigodnoj retorici i rutinski postavljenim zahtevima na prvomajskim šetnjama. Kraj je i fingiranog socijalnog dijaloga i poruka podrške “svetlom rukovodstvu” sa sednica na kojima dijaloga i dogovora nije bilo, jer kao pre neki dan – ni same sednice nije bilo.

Po svemu sudeći, pandemiji će slediti ozbiljna ekonomska kriza koja će, sa promenljivim recesionim intenzitetom, potrajati. Na ispitu i probi će se, bukvalno, naći naša svakodnevica: od navika i ponašanja do radnih odnosa.

Otvoreno govoreći, u krizama stvari po radnike i sindikate lako mogu biti još gore. Pandemija je odličan izgovor za već prisutnu recesiju, trgovinske ratove, decenijsku stagnaciju plata zaposlenih, uz paralelno ekstremno bogaćenje magnata koji onda kupuju medije, političare i takozvanu stručnu javnost. Protiv pandemije ne možete ni štrajkovati ni glasati. U takvoj stvarnosti, u kojoj si sretan što imaš kakav-takav posao, nostalgично zvuče priče o bezbednom i dostojanstvenom radu i zaradama, a onda i o penzijama od kojih se može pristojno živeti. Geslo „čuti i budi zadovoljan što imaš kakav-takav posao i što te preterano ne maltretiraju“, sa ponovo raširenim strahom od gubitka posla – ima sve širu primenu.

U takvom svetu, sindikata nema ili su oni dodatni osigurači vlasti i poslodavaca, sa prvenstvenim zadatkom da neutrališu povremene izlive besa radnika i marginalizuju oblike njihovog samoorganizovanja. Umesto protesta sa radikalnim zahtevima, na delu je razmena selfija sa šetnji i “iventna” upriličenih povodom važnih datuma.

Na drugoj strani, najborbeniji i najbolji smo uvek kada je najteže i kada se to najmanje očekuje. Zato ne pristajemo na ugrožavanje zdravlja zaposlenih u Juri i otpuštanja sindikalca u jagodinskom Vabicu. Uz solidarnost i borbenost, i inat je naša osobina. Ovih dana, u Nezavisnosti smo došli do predloga o izlasku iz krize i održivom razvoju koji teško da, u vremenima ogromnih nepoznanica čak i o dubini i trajanju krize, može biti racionalniji i obuhvatniji. Najkraće, po nama država mora biti i socijalno odgovorna i razvojno uspešna – ona mora raditi u interesu svojih sopstvenih građana.

No, dokumenti su tek mrtvo slovo na papiru ako se za njih ne zna i ukoliko se nema snage da se drugi ubede ili nateraju da ih prihvate. Zato nam, pored pravde i solidarnosti, očajnički trebaju sloboda medija i demokratija. Kada smo, pade mi na pamet, u medijima videli ravnopravnu raspravu predstavnika rada, vlasti i kapitala? Političari su ljudi posebnog kova – oni znaju šta narod i radnici žele iako ne razgovaraju sa njima. Zapravo, oni nas preziru i drže za pokorne budale, što smo mi svojim ćutanjem, ali i previše pristojnim reakcijama – i zaslužili.

Više se nema kud. Na stub srama ćemo staviti svakog poslodavca koji otpušta radnike a da nije učinio sve, uz pomoć države, da ih zadrži. Osudićemo svako slugeranjko ponašanje i beg od javne reakcije među sudijama, ljudima u javnoj upravi, medijima i akademskoj javnosti. Jadni su oni koji znaju a ćute ili, čak, lažu iz interesa.

Na stub srama ćemo staviti svaku politiku i stranku koja se servilno ponaša prema stranim kompanijama koje ne poštuju elementarnu radnu zaštitu i prava zaposlenih, one koji bi sve da rasprodaju, a da na pozicije postave svoje poslušnike i mediokritete. Najgora pretnja onima koji su okupirali državu je da na izborima glas naš videti neće i da im nijedan zakon i uredba neće proći ćutke. Naše poverenje se mora zaslužiti na delu.

Za povratak u normalnost niko se ne može izboriti sam. Nezavisnosti su ponovo neophodni partneri u borbi za dostojanstveni rad koga, ne zavaravajmo se, neće biti bez demokratskih promena. Posebno apelujemo na solidarnost unutar i između sindikata. Došlo je vreme da se vidi ko su, od onih koji se tako zovu, zaista sindikati – oni koji žive od članarine i donose svoje odluke, vođeni sopstvenim razlozima i pameću, a šta su tek imitacije napravljene da servilno služe interesima gazda, neretko bivajući direktno na njihovom račun.

Misija sindikata nije da poraze učine snošljivijim. Vreme je da počnemo da dobijamo utakmice i prvenstva. U ovom trenutku nema prečeg cilja od zaštite zdravlja i sigurnosti radno angažovanih. Na duži rok na najmanju moguću meru moramo svesti gubitak poslova, pad zarada i sprečiti narušavanja radnih prava. Polazemo ispit za koji nema dodatnog, popravnog roka.

Pridružite nam se!“

Ekonomska kriza koja nas očekuje još neprocenjiva: Da li će pandemija virusa sniziti i penzije?

J. Ž. SKENDERIJA

Da li će pad privredne aktivnosti i smanjena uplata doprinosa uticati na primanja najstarijih. Ne očekuje se rast plata viši od 5,4 procenta, pa će se i visina čekova tome prilagođavati

DUBINA ekonomske krize koja nas očekuje padom privredne aktivnosti izazvane pandemijom kovida 19 još uvek se ne može proceniti. Većina stručnjaka je, međutim, saglasna da se ona neće odraziti na primanja najstarijih, a najavljena nadogradnja švajcarske formule trebalo bi da omogući predvidiv i održiv način usklađivanja penzija u narednom periodu. Za više detalja i preciznije projekcije moraćemo da sačekamo jesen, kada će se znati obim i posledice krize.

Očigledno je da će usled ekonomske krize rast zarada ove godine biti daleko manji nego u prethodnih nekoliko godina, kada su one rasle gotovo 10 odsto godišnje. Ove godine se ne očekuje rast viši od 5,4 procenta, a na taj način će se i visina penzija automatski prilagođavati ekonomskoj krizi i budžetskim mogućnostima.

Profesor dr Milojko Arsić, sa Ekonomskog fakulteta u Beogradu, kaže, za "Novosti", da će dodatna sredstva, koja su potrebna za finansiranje penzija, biti obezbeđena kroz povećane transfere iz budžeta Srbije, tako da ne postoji rizik od njihovog smanjenja u narednom periodu.

- Rebalans budžeta sadržaće povećane transfere za PIO fond, koji će biti određeni tako da nadoknade procenjeni pad prihoda od doprinosa - kaže naš sagovornik. - Iako država nije obezbedila sredstva za finansiranje fiskalnog deficita i refinansiranje glavnice javnog duga, niti je objavila plan kako će to uraditi, rizik od kašnjenja isplate penzije je mali. Procenjuje se da će u slučaju nedostatka finansijskih sredstava kasniti u izmirenju obaveza prema dobavljačima, korisnicima subvencija, dok će isplata primanja najstarijih imati prioritet.

Najava promene švajcarske formule samo mesec-dva nakon što je usvojena, za profesora Arsića fiskalno je neodgovorna. Takve najave su bile rezultat kratkoročnog razmišljanja, prema kome će povoljne prilike u privredi večno trajati.

- Dobar penzijski sistem treba da bude takav da može uspešno da prođe kroz privremene zastoje privrede, ali i ozbiljnije krize, uz redovnu isplatu penzija, bez njihovog smanjivanja, a da pri tome javni dug ostane održiv. U okolnostima aktuelne krize, ali i onim koje se očekuju da će postojati u narednih nekoliko godina prilično je sigurno da država neće imati novca da dodatno poveća izdašnost penzijskog sistema, a kao uspeh bi trebalo da se smatra to što bi se penzije redovno isplaćivale prema švajcarskoj formuli.

MMF SE NIJE PROSLAVIO u SVOJIM projekcijama, po mišljenju prof. dr Savića, Međunarodni monetarni fond se nije baš proslavio, pa ne bi trebalo da se previše oslanjamo na njihove prognoze. - Ljudi u Srbiji ih precenjuju. Treba nam optimizam u ovakvoj situaciji, ali ne bi smetalo da unesemo malo više realnosti u prognoze - kaže on.

I profesor dr Ljubodrag Savić smatra da bi trebalo da budemo zadovoljni i da smatramo uspehom ukoliko ovu godinu završimo bez smanjivanja penzija.

- Nedostatak novca u kasi PIO fonda zbog manje uplate doprinosa država će morati da nadomesti kao i do sada - kaže profesor. - Nekada su te dotacije išle i do 50 odsto, a neposredno pre krize spustile su se na trećinu ukupnog novca koji se izdvajao za njihovu isplatu. Sada će država morati do sredstava da dođe emisijom hartija od vrednosti na domaćem i stranom tržištu.

Naš sagovornik napominje da je iz državne kase na servisiranje kredita iz prethodnog perioda išlo od tri do tri i po milijarde evra, a sada će morati još toliko da se obezbedi da bi se sprovele najavljene

ekonomske mere. Prof. Savić smatra da se najverovatnije neće dogoditi 2014. godina i smanjenje penzija, pošto je stanje u privredi u odnosu na taj period mnogo bolje.

- Suštinski smo se zahvaljujući tim merama oporavili i uspeali da uspostavimo ekonomski sistem koji može dobro da funkcioniše. Naša ekonomija je išla u dobrom pravcu, ali u ovom trenutku moramo da razmišljamo realno. Ne možemo se više oslanjati na strane investitore koji takođe u vreme krize spasavaju glavu. Mislim da će se neke zemlje naći u još neobranijem grožđu od nas, pošto se kod nas dobar deo ekonomije oslanja na domaće tržište. Nadam se da smo se sada opametili i da će ubuduće država neke proizvodnje držati pod svojom kontrolom.

Prof. Savić smatra da se u usklađivanju penzija neće u narednom periodu odustati od švajcarske formule, ali ne veruje da ima prostora za njenu nadogradnju i povećanje čekova najstarijih.

ZA PENZIONERE JOŠ 28 MILIJARDI

PROFESOR Milojko Arsić objašnjava da su u ovoj godini, u kojoj su ekonomske prilike u Srbiji vrlo teške, penzioneri dobili vanrednu pomoć od 4.000 dinara, a najavljeno je dodatnih 100 evra.

- Ukupan iznos dodatnih sredstva koja će dobiti najstariji u prvoj polovini ove godine iznosi oko 28 milijardi dinara. Pri tome ta sredstva neće biti isplaćena iz državnih rezervi, nego iz zaduživanja države, a taj dug će sa kamatom platiti građani Srbije u narednim godinama. Inače, javni dug Srbije će u ovoj godini porasti za dve do dve i po milijarde evra, a svaka dodatna isplata penzionerima bi značila njegov dalji rast - smatra prof. Arsić.

Mali: Srbija je pokazala da vodi računa o svakom radniku; Oko milion zaposlenih se prijavilo za pomoć države

Tanjug

Ministar finansija Siniša Mali čestitao je danas Međunarodni praznik rada građanima Srbije i istakao da je naša zemlja pokazala za vreme pandemije virusa Covid-19 koliko vodi računa o svakom radniku

Ministar finansija Siniša Mali čestitao je danas Međunarodni praznik rada građanima Srbije i istakao da je naša zemlja pokazala za vreme pandemije virusa Covid-19 koliko vodi računa o svakom radniku.

"Uprkos ovim teškim vremenima za ekonomiju u celom svetu, mi smo sve svoje snage usmerili upravo ka tome da radnici što manje osete teret pandemije korona virusa", poručio je Mali.

Usvojen je, kaže, Program ekonomskih mera koji će pomoći zaposlenima da zadrže svoje poslove i da dobiju plate, a da njihovim poslodavcima olakša poslovanje.

"Srbija je jedna od retkih zemalja u svetu gde je mali procenat ljudi ostao bez posla, i u tome smo bolji od najmoćnijih ekonomija", rekao je Mali.

On navodi da se i danas 134 godine nakon što su se radnici izborili za svoja prava, zaposleni širom planete se suočavaju sa nekim novim izazovima.

Dodao je da je danas više nego ikada važno da se borimo da domaća ekonomija nastavi da raste i da se podstiče proizvodnja.

"Dok su najveće svetske sile u prvom kvartalu imale ogroman pad ekonomije, Srbija je imala rast od pet odsto. Za vreme pandemije smo pokazali da je naša ekonomija fleksibilna i prilagodljiva, te da možemo sami da proizvedemo neophodna medicinska sredstva, lekove... Firme i radnici su se dobro organizovali, prilagodili novim okolnostima. Sada je više nego ikad jasno da nema ekonomskog rasta bez dobrih radnika. Sve ono što naši ljudi proizvedu, doprinosi jačini i rastu naše ekonomije", istakao je Mali.

On je dodao da je važno da u ovim novim okolnostima radnici budu zaštićeni na radu i da im poslodavci obezbede svu neophodnu opremu kako bi mogli nesmetano da obavljaju svoje poslove.

Kaže i da se ekonomija ponovo pokreće, nakon što su prethodno neke kompanije smanjile proizvodnju.

Tokom aprila 339 kompanija, koje su zbog pandemije ili potpuno obustavile proizvodnju ili je značajno smanjile, normalizovalo je rad, dok se sa odsustva u te firme vratilo 34.884 radnika.

"Dakle, polako se sve ponovo pokreće, a od 7. maja kreću i prve isplate minimalne zarade kao podrška i pomoć za zaposlene", rekao je Mali i dodao da je za te namene izdvojeno oko 32 milijarde dinara.

OKO MILION ZAPOSLENIH SE PRIJAVILO ZA POMOĆ

Ministar finansija Siniša Mali izjavio je danas da se oko milion zaposlenih prijavilo za pomoć države za isplatu minimalca.

"Do juče smo imali prijave preko portala Poreske uprave. Neću da izlazim još sa brojem zaposlenih, ali negde oko milion zaposlenih se prijavilo za pomoć države", rekao je Mali za Radio Beograd.

Tako da će, kaže, 7. ili 8. maja biti isplaćene prve minimalne zarade, a onda će se to ponoviti u dva naredna meseca.

"Na takav način smo čuvali zaposlenost", dodao je Mali.

Poreska uprava će izvršiti kontrolu, ko od prijavljenih ispunjava uslove propisane Uredbom.

Mali je rekao da je, po podacima Zavoda za statistiku, danas oko 2.000-2.200 zaposlenih manje nego u februaru, što je, kaže, daleko manji broj nego što je slučaj u zemljama sveta.

"Što znači da smo na pravi način pokazali koliko brinemo o radnicima", rekao je Mali.

Zaboravljeni, a mogu da rade: Penzioneri preduzetnici RAZOČARANI pošto su izuzeti iz državnog paketa EKONOMSKE POMOĆI

B. Caranović

Najstariji uredno izmiruju svoje obaveze, ali neće dobiti tri obećana Vladina minimalca

MNOGOBROJNI vlasnici radnji, zanatskih usluga, frizeri, krojači, stakloresci, taksisti, ali i drugi preduzetnici stariji od 65 godina ostaće bez direktnih davanja iz budžeta u sklopu najnovijih ekonomskih mera Vlade, tačnije nemaju pravo na obećana tri minimalca, kao njihove mlađe kolege.

Najčešća pitanja privrednika na sajtu Privredne komore Srbije i Ministarstva finansija poslednjih dana je upravo to - da li preduzetnici koji su istovremeno penzioneri imaju pravo na pomoć države za saniranje posledica pandemije.

U najnovijim merama ovo pravo ostvaruje se samo za zaposlene sa zaključenim ugovorom o radu, pa tako minimalac neće biti isplaćen radniku koji ima potpisan ugovor o delu. Tako da u ovom slučaju stariji od 65. neće primiti tromesečnu finansijsku injekciju.

Sudeći po komentarima na društvenim mrežama i forumima, penzioneri smatraju ovakav odnos diskriminatorским i nefer prema ljudima koji uprkos godinama u penziji rade i dalje, jer im je novac neophodan.

- Najstariji rade jer ne mogu da prežive od penzije. To su činjenice. Plaćaju svoje obaveze uredno i na vreme. A, oduzeti im pravo jer su penzioneri je tužno - smatra T. Jokić, penzioner iz Kragujevca.

U slučaju da paušalac ima radnju sa jednim zaposlenim radnikom, na pitanje da li tada oboje dobijaju pomoć od tri minimalne zarade, nadležni odgovaraju potvrdno, osim ukoliko preduzetnik negde nije zaposlen ili ima status korisnika penzije! U tom slučaju, pravo na direktna davanja ostvaruje se samo za zaposlenog.

- Smatram da je tumačenje po kome preduzetnik koji je istovremeno i penzioner, i izmiruje svoje fiskalne obaveze, nema pravo na tri minimalne zarade diskriminatorско, jer obaveze moramo da izmirujemo bez obzira na to što ne možemo da radimo - kaže penzioner Jovan T., iz Beograda, koji ima obučarsku radnju.

NEMA OTPUŠTANJA DRŽAVA je najnovijim ekonomskim merama definisala da je privredni subjekat u obavezi da zadrži propisani broj zaposlenih do isteka roka od tri meseca od poslednje isplate direktnih davanja. Ukoliko želi da koristi pogodnosti, preduzeće ne može da smanji broj zaposlenih za više od 10 odsto ne računajući zaposlene kojima u tom roku istekne rok na koji su zaključili ugovor o radu na određeno vreme

- Kako onda država namerava da meni i ostalim penzionerima, koji imamo više od 65 godina, a još uvek želimo da radimo i redovno izmirujemo svoje obaveze, nadoknadi gubitak koji je nastao jer nam je zabranjeno da radimo, a od nas se očekuje da i za vreme pauze plaćamo obaveze? Zar od penzija da odvajamo i plaćamo obaveze? Da imam dovoljno kao penzioner ne bih ni radio.

Po rečima Nebojše Atanackovića, predsednika Unije poslodavaca Srbije, nije bilo razloga da se iz ovih davanja izuzmu i penzioneri.

- Najviše će na gubitku biti mnoge zanatlije, ne samo starih zanata već i savremenih, koji se osećaju dovoljno zdravim i sposobnim da i dalje rade i privređuju - smatra Atanacković. - Mislim da ne treba da budu izuzeti i na neki način kažnjeni iako i uprkos tome što su napunili 65 i dalje privređuju zajednici. Treba ceniti te ljude koji žele da rade.

PRAVILA

PRIVREDNA komora Srbije je, u saradnji sa Ministarstvom finansija, pripremila odgovore u vezi sa primenom Uredbe o fiskalnim pogodnostima i direktnim davanjima privrednim subjektima u privatnom sektoru. U jednom od potvrđenih odgovora navodi se da, u slučaju da preduzetnik istovremeno ima status zaposlenog ili penzionera, nema pravo na direktna davanja u vidu minimalne zarade.

To znači da u slučaju kada fizičko lice - preduzetnik već ima zasnovan radni odnos, kod drugog preduzetnika ili kod pravnog lica, ili je penzioner, taj preduzetnik nema pravo na direktnu pomoć za sebe kao fizičko lice koje obavlja delatnost kod sebe kao preduzetnika.

Dok Amerika pada za 4,8%, EU za 3,5%, a Hrvatska za 9,4%, Srbija rast u prvom kvartalu 2020. beleži rast od 5 odsto

Tanjug/Novosti Online

Predsednik Vučić izneo je podatke na osnovu kojih se može uporediti uticaj krize na Srbiju i druge svetske ekonomije

Prema prvim procenama za prvi kvartal ove godine, SAD će biti na oko minus 4,8 odsto rasta, EU na minus 3,5 odsto, a Srbija na plus pet odsto, istakao je danas predsednik Aleksandar Vučić i naveo da će Srbija biti broj 1, ili možda druga u Evropi po stopi rasta u prva tri meseca 2020.

Poređenja radi, u Hrvatskoj očekuje da će BDP u ovoj godini pasti za 9,4 procenata, saopštio je premijer susedne zemlje Andrej Plenković predstavljajući Nacionalni program reformi. On je ovaj podatak prvi put izneo na sednici Vlade, na kojoj je danas usvojen plan sa 25 mera ekonomskih reformi

“Mislim da ćemo biti broj 1 u Evropi, možda broj 2, moguće da imamo najveći rast u Evropi u prvom kvartalu. Možda jedna zemlja samo da bude ispred nas, to ćemo proveriti u naredna dva, tri dana”, rekao je Vučić novinarima.

To, kaže, ne znači da smo mi manje pogođeni, ukazuje da će se kod nas veći problem videti u drugom kvartalu, zbog aprila meseca, ali su, ističe, prve procene veoma ohrabrujuće.

“Zato nam je potrebna saradnja sa SAD, EU. Za nas je najbolja vest kada Evrozona raste. Nemačka, Italija, Francuska... najjače ekonomije Evrope moraju da rastu, da bismo mogli i mi”, konstatovao je Vučić, na pitanje koliko će našu ekonomiju pogoditi recesija koja se prognozira u Evropi zbog covid i u regionu.

On je naveo i da 66 odsto našeg izvoza ide u zemlje EU, a kada se na to doda oko 17-18 odsto izvoza u zemlje regiona, što je ukupno 83 odsto izvoza, jasno je zašto je za nas važno da i regionalne ekonomije budu neuporedivo jače.

Vučić je rekao da će dve zemlje u regionu imati problem sa visinom javnog duga, a da će Srbija gledati da “upumpa” što više novca kroz Garantni fond, Fond za razvoj, korporativne obveznice, povoljne kredite...

“Ali, naš javni dug ne sme da pređe 60 odsto BDP-a, mora da spada u najzdravije ekonomije. Moramo da vodimo računa, da industrijskom proizvodnjom, građevinarstvom, poljoprivredom, našu ekonomiju učinimo fleksibilnijom i otpornijom na sve moguće događaje”, rekao je Vučić.

Važno je, kaže, i za Srbiju da radi Škoda, da krene Volvo, da rade nemačke fabrike, pogoni nemačkih fabrika u Americi..., jer je sve povezano, i važno je da se oporave američka i evropska ekonomija, a tako će, kaže, rasti i brojevi u Srbiji.

ПОЛИТИКА ONLINE

Први мај без радничке класе и традиционалног уранка

Првомајски уранци, парадоксално, постају све масовнији, како свест о класној борби нестаје, као да „презрени” у Србији тиме исказују свој неартикулисани бунт, заливајући га, махом, млаким пивом

Аутор: Александар Апостоловски

Чикашка побуна радника угушена је крви, али је тај први мај 1. мај 1886. остао један од најважнијих датума у светској историји. Амерички идеолошки освешћени другови, исцрпљени ужасним условима рада, захтевали су осмочасовно радно време и хуманији однос послодаваца. Полиција није имала такву класну свест. Пуцала је у демонстранте. Убрзо је бунтовне синдикате преузела мафија, тако да су њихова права заступале италијанске и ирске породице, у дилу са власницима средстава за производњу.

Једно од радничке деце био је Алфонс Габријел Капоне. Отац му је био берберин, а мајка шваља. Млади Ал Капоне није имао склоности ка одбрани радничких права, већ се прилагодио законима тржишта усред велике депресије. Постао је шеф чикашког подземља и краљ прохибиције. Чикаго је, уместо родног места светске радничке револуције, постао симбол гангстера и шверцованог вискија.

О великом радничком устанку није снимљен ниједан велики филм, о Ал Капонеу на десетине. Ваљда је Холивуд желео да сакрије где је клицала револуција, а сужњи гинули за њу.

Идеја побуне „презрених на свету” се, међутим, проширила тамо где је Карл Маркс најмање очекивао. Победом большевика у царској Русији и стварањем Совјетског Савеза, 1. мај постаје једна од најважнијих тековина Црвеног октобра. Извозом револуције, стигао је и код нас. О тој епохи последње три деценије говори се са подсмехом, па се махом шале с иконографијом некадашњих фабрика градова са подшишаним травњацима, управним зградама које су подсећале на свеже окречене затворе, испред којих би стајао билборд са набилдованим шљакером у радничком комбinezону и табелом са цифрама из новог петогодишњег плана с подсећањем на прошлогодишње оборене рекорде у производњи. Сваке године, за 1. мај, у фабрике би стизао шеф градског или републичког комитета, деца у пионирским марамама певала су револуционарне песмице, а комитетлија би набацио неколико фраза о индустријализацији и извозу.

Пажљиво би га слушао превејани чича с пивским стомаком, који је прошао све опаке партијске и привредне школе, пресекао црвену врпцу и свечано отворио нову покретну траку. Можда ти типови нису били нарочити стилисти, али и поред такве водвиљске иконографије, индустрија је била све, само не комедија. У освит крвавог грађанског рата и почетка турбо-капитализма, крајем 1989. године, Србија је имала 1,1 милион индустријских радника.

Ако су за ишта криви, црвени су погрешили што су развијали домаћу ауто-индустрију. Масовном куповином нових „фића”, радници су осетили дашак буржоаске декаденције, па су за првомајске празнике, уместо да их славе у оделима, носећи заставе на градским трговима, кренули са породицама на излетишта. Тако настају првомајски уранци који прослави Међународног празника рада одузимају идеолошки карактер и претварају га у својеврсну радничку славу, са много гостију. Без присуства свештеника. Како је с временом радничка класа нестала у цунамију транзиције, која вечно тече, те има све одлике револуције, али у обрнутом смеру, јер се друштвено богатство прелива у џепове стотинак породица које постају власници како државе, тако и средстава за производњу, наследници трудбеника у 1. мају виде једини дан који их подсећа на срећнију прошлост. Отуда такво масовно ходочашће младих на уранке који се претварају у масовне журке и роштиљијаду, уз дим, музику и углавном, неурачунљиво понашање. Наравно да омладина не пева Интернационалу, већ народњаке. Првомајски уранци, парадоксално, постају све масовнији, како радничка класа нестаје, као да презрени у Србији тиме исказују свој неартикулисани бунт, заливајући га, махом, млаким пивом.

Ко би их, уосталом, организовао у идеолошки свесну масу? Левичарске партије су задржале само своје програме на хартији или на страначким сајтовима, али се, све редом, баве оплођивањем капитала. Од Маркса су најбоље савладали лекције о стварању екстрапрофита. Синдикати су маргинализовани или поткупљени и њихова активност се базира на кратким и неразумљивим саопштењима која шаљу новинским агенцијама.

Масовност првомајских уранака је последњих година толико велика да би ходочашће овога викенда могло да угрози здравље читавог становништва у доба короне. Интересантно је да ни лидери дела опозиције који траже укидање полицијског часа – као да су одједном постали Енгелси – и власт која је свесна нервозе грађана услед драстичних мера забране кретања, не примећују револуционарни потенцијал првомајских уранака. Као што су слепи код очију и наследници некадашњих власника за производњу. Они би само да заложе роштиљ, осунчају се и пуне музику.

Постоји ли некакав анонимус, политички егзотик, који верује у светску револуцију, у правилну расподелу друштвеног богатства, у смрт капитализма и у идеју о три осмице као животном идеалу сваког човека чији је мозак већи од трешње? Дише ли негде око нас заблудели ратник интернационализма кога не прислушкују, у кога не сумњају и кога нико неће моћи да контролише? Постоји ли потенцијални лидер радничко-сељачких маса који је само човек сенка, кога не поседују ни службе, ни мултинационалне корпорације, ни Џеј Пи Морган Чејс банка? Чак и да постоји, гледали би га као да је попио гајбу пива на екс. Зато је 1. мај, заправо, парастос за радничку класу!

Vuković: Radnici u Srbiji u teškom položaju, neuobičajeno proslavljaju Prvi maj

AUTOR:
N1 Beograd

Član Socijalno-ekonomskog saveta (SES) iz Saveza samostalnih sindikata Srbije Duško Vuković izjavio je da su radnici u Srbiji u veoma teškom položaju i da će veliki broj njih ostati bez posla zbog zdravstvene krize. On je pozvao vlast da zajedno sa sindikatima nakon kraja pandemije postigne konsenzus o pomoći radnicima, kako bi se izbegla masovna otpuštanja. Istakao je da radnici ovaj Prvi maj proslavljaju neuobičajeno, od kuće, a ne na tradicionalnim protestima u mnogim gradovima Srbije.

"Nikada ne sme prestati borba za bolji položaj, pre svega materijalni položaj radnika, i sindikati to u svetu od 1889. godine, a u Srbiji od 1894. godine rade. Radili smo to i u ovim poslednjih nedeljama. Nemogućnost da se okupimo i prošetamo, ne samo na ulicama Beograda, već i na ulicama drugih gradova, gde tradicionalno obeležavamo Međunarodni dan rada, obeležio je ovaj period. Ovog puta slavimo proglašima i slanjem poruka preko društvenih mreža. Uveren sam da ćemo sledeće godine obnoviti protestne šenje", naglasio je Vuković.

On kaže da još ne postoje tačne brojke koje govore koliko je zbog koronavirusa ostalo ljudi bez posla.

"Tu pre svega mislim na one koji su radili na crno. Nemamo tačan podatak koliko tih ljudi radi u normalnim okolnostima, a sigurno je da su oni odmah ostali bez posla. To nas u sindikatu zabrinjava, pogotovo što mere koje je država donela važe za tri meseca, plašim se da ako ekonomska kriza potraje, a ne potraju subvencije države prema preduzećima, da će broj radnika koji će ostati bez posla biti veći. Nadam se da će vlast posle ukidanja vanrednog stanja da sedne sa sindikatima i da ćemo uspostaviti konsenzus. Konzensus da ne otpuštamo ljude i da oni imaju redovne prihode", napominje Vuković.

Prema njegovim rečima, neki poslodavci mogu da iskoriste ovu krizu kako bi otpustili radnike, da bi ih potom angažovali na crno.

"Mislim da bi sindikati i radnici, uz jedan stalni pritisak na izvršnu vlast, trebali da iskoriste ovu situaciju da ovo bude humanije društvo i da budu humaniji odnosi. Pazite, sva ova finansijska sredstva koja ovog trenutka delimo iz budžeta, to su radnici u Srbiji od svojih zarada i poreza uplaćivali u budžet Srbije i u fondove, i sada ih dobijaju nazad, jer vlada vanredna situacija. Podsetiću vas da smo od 2002. godine do ove godine umanjili stopu poreza za zdravstvo sa 19 na 10 odsto. Sigurno da nismo smanjivali te stope, naš zdravstveni sistem bi bio još spremniji za ovu krizu", naglašava Vuković.

Dodaje da država ima malo razumevanja za zahteve radnika i sindikata.

"Od kako je postao jednopolarni svet, političke elite slabo slušaju sindikate i radnike. Mi smo proizvod jednog neoliberalnog koncepta, koji ne priznaje da društvo predstavljaju radnici zajedno sa kapitalom koji kapitalisti unose. Bez sadejstva nema uspeha. Imam utisak da svi misle da je važan samo novac, da je važna samo ekonomija, iako ona nije apstraktan pojam. Njega čine ljudi, a pre svega radnici, koji stvaraju novu vrednost, a iz te nove vrednosti moraju da imaju određene koristi", poručio je Vuković.

On napominje da su u poslednjih nekoliko desetina godina u našoj zemlji korist imali samo kapitalisti, jer su niske zarade zaposlenih, a njihova prava se iz godine u godinu smanjuju.

Vuković je najavio i zahteh za osnivanje posebnog Fonda solidarnosti kojim bi se pomagali radnicima koji ostanu bez posla.

Dorđević: Radnička prava u Srbiji nikad nisu bila na višem nivou

AUTOR:

Beta

Izvor: Tanjug

Ministar za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja Srbije Zoran Đorđević čestitao je radnicima i poslodavcima Međunarodni praznik rada i istakao da u Srbiji radnička prava nikada nisu bila na višem nivou.

"Ponosan sam što mogu da kažem da smo zaštitili radnike i njihova prava, obezbedili povećanje plata i svakog dana osluškujemo njihove potrebe trudeći se da i u ovim teškim i izazovnim trenucima za našu zemlju pronadjemo način da im izadjemo u susret i njihov položaj podignemo na viši nivo", naveo je Đorđević u saopštenju.

On je istakao da je politika Vlade Srbije od 2014. godine, kojom se i danas vodi, "izgradnja moderne, jake i ekonomski jake države u kojoj njeni građani imaju obezbeđena sva prava, u skladu sa zakonom, kao i velike mogućnosti za napredak u svakom smislu".

Đorđević je naglasio i da će se Vlada Srbije truditi da vrati srpske državljane iz inostranstva, kao i da obezbedi posao, ukoliko to žele, onima koji su došli tokom epidemije koronavirusa.

Protest tekstilnih radnica u Nišu, traže pomoć države za spas firme

AUTOR:

Beta

AUTOR:

Milan Stojanović

Radnice italijanske tekstilne firme "Tessil group", koja je poslovala u jednom od pogona nekadašnjeg "Niteksa", okupile su se ispred ulaza u fabrički krug u znak protesta što je ta firma ove nedelje otišla u likvidaciju, a 170 zaposlenih, mahom žena, ostalo bez posla.

Više stotina zaposlenih dobilo je otkaze u firmama koje su u Nišu imale proizvodne pogone i radile za Beneton. Među njima je i 170 radnica fabrike Tesil, od kojih su se mnoge okupile ispred fabrike tokom prepodneva, kako bi ukazale javnosti na problem.

"Naša firma je odlično radila. Nismo prekidali rad ni u jednom momentu od početka epidemije. Poštovali smo mere, plata je bila u dan. Sada kad se privreda u Srbiji ponovo pokreće, mi smo od juče na ulici", kažu za N1 zaposlene u Tesilu, tvrdeći da su juče i "odjavljene" sa osiguranja.

Rečeno im je da fabrika ne može da podnese pritisak na tržištu usled posledica epidemije i pada posla, generalno.

"Rukovodstvo nam je samo u jednom trenutku saopštilo da više ne mogu da rade. Sve se desilo jako brzo", pričaju Tanja Krstić i Ivana Ristić i pitaju se - ko će sada da ih zaposli usred problema nastalog zbog novog koronavirusa.

Kompanija Olimpijas, za koju rade manje firme u okviru nekadašnjeg Niteksa u Nišu, saopštila je da su do sada tri kooperanta prekinula proizvodnju u Nisu zbog novonastalih problema na tržištu.

Južne vesti prenose njihovo obećanje da će preuzeti radnice koju su na trudničkom ili porodiljskom bolovanju, kako ne bi bile u još većem problemu. Sagovornice N1 se nadaju da će država pomoći poslodavcu kako bi se prevazišao problem i kako bi se, kažu, više od 500 radnica, zaposlenih u tri propala preduzeća koja su radila za Beneton, vratile u svoje fabričke prostorije.

Radio slobodna evropa

Postoje li uslovi za povratak u fabrike posle ublažavanja mera?

Branko Vučković

Jugoslav Ristic, predsednik Gradskog veća Saveza samostalnih sindikata Kragujevca
Jugoslav Ristić, predsednik Gradskog veća Saveza samostalnih sindikata Kragujevca, upozorio je da su pandemijom korona virusa radna prava radnika u Srbiji dodatno ugrožena jer su dovedeni u opasnost njihova bezbednost i zdravlje.

U intervjuu za Radio Slobodna Evropa (RSE) ovaj sindikalac je rekao i da se radnici nalaze u stanju u kojem više ne znaju šta važi, šta ne važi i koja su pravila aktuelna, a da ih zabrinutost za radna mesta tera da prihvataju da rade u svim uslovima.

Ristić, koji je započeo karijeru devedesetih godina prošlog veka u sindikalnoj organizaciji fabrike vojne industrije Zastava oružje, a danas mu teče treći petogodišnji mandat na funkciji sindikalnog lidera Kragujevca, grada u centralnoj Srbiji, istakao je i da je nepostojanje većeg sindikalnog angažovanja radnika, dovelo društvo u nezavidan položaj.

RSE: Vlada Srbije je u proteklih mesec i po dana usvojila niz uredbi, odluka i preporuka poput proglašavanja vanrednog stanja, uvođenja policijskog časa i drugih mera za sprečavanje širenja epidemije korona virusa. Kako se uvođenje novih propisa odrazilo na radna prava zaposlenih, njihovu bezbednost i zdravstvenu sigurnost na radu?

Ristić: Mislim da su radna prava u velikoj meri ugrožena, a ono što je još bitnije, ugroženi su bezbednost i zdravlje zaposlenih. Jasno je da, kako su urušena građanska prava uvođenjem vanrednog stanja, tako su i radna prava ugrožena. Lakše se dobijaju otkazi, nema ozbiljne kontrole.

Svedoci smo da državni organi, koji ionako nisu naklonjeni tim radničkim temama, ne rade tako da je jasno da su radnička prava u uslovima vanrednog stanja ugrožena, da se radnici nalaze u jednom stanju u kome više ne znaju šta važi, šta ne važi i koja su pravila aktuelna. Zabrinutost za radna mesta ih tera da prihvataju da rade u svim uslovima. Imali smo, takođe, slučajeve da su radnici odbijali da rade jer nisu imali nikakvu zaštitnu opremu.

Sada imamo situaciju da Vlada ne govori mnogo o tim merama bezbednosti i očuvanja zdravlja na radu i radnim mestima. Mislim da je time sve rečeno. Rekao bih da ovo opšte stanje pokazuje da je radnik u Srbiji najnevažnija sporedna stvar na svetu.

Šta reguliše Vladina uredba o radnicima i vanrednom stanju?

RSE: Na koji način definiše problematiku Uredba Vlade Srbije kojom se poslodavci obavezuju da usklade rad sa uslovima vanrednog stanja i da preuzmu sve potrebne mere koje se odnose na zdravstvenu bezbednost zaposlenih, kao i na higijensku bezbednost objekta?

Ristić: Ta Uredba o vanrednom stanju zapravo ne reguliše skoro ništa. Ne pominje na koji će način da bude zaštićen radnik i da to posebno uredi i propiše. Ona kaže da poslodavac može da organizuje rad od kuće, a znamo da je to nekad nemoguće, ili da se organizuje rad po smenama tamo gde je to moguće. I opet prepušteno dobroj volji poslodavca.

Ne može javno zdravlje da bude stvar privatnog poslodavca. Očigledno da nije definisano do kraja kako treba da izgleda zaštitna oprema jednog radnika. Ta je uredba veoma neprecizna i omogućava nesavesnim poslodavcima da organizuju proizvodnju baš kako njima odgovara.

Ima li uslova za nastavu rada?

RSE: Najavljeno je da će odmah po prazniku početi obnavljanje procesa proizvodnje u skoro svim fabrikama. Kakva je procena sindikata, da li su u njima stvoreni uslovi za bezbedan i siguran rad, uz poštovanje svih mera koje su propisane zbog epidemije korona virusa?

Ristić: Posle praznika uslediće povratak velikog broja ljudi u fabrike, a mi i dalje ne znamo koja je zaštitna oprema potrebna za radnika. Ako se svi radnici vrate u pojedine fabrike, nije moguće obezbediti propisanu distancu od dva metra.

Vrlo je problematičan i boravak radnika u zatvorenom prostoru, jer postoji zabrana okupljanja više od pet osoba u zatvorenom prostoru. Kako ta zabrana ne važi za 200 radnika u nekom pogonu? Zar i to nije zatvoren prostor?

- Jugoslav Ristić, predsednik Gradskog veća Saveza samostalnih sindikata Kragujevca

Treba precizirati i šta činiti u slučaju da radnik neće da nosi masku i da li poslodavac može da ga kazni. Ne mogu da izbegnu odgovornost ako uvedu hiljadu radnika u fabriku, a sutradan izbije epidemija. Neko u tom slučaju mora da odgovara.

Mislim da je zdravlje ljudi bitnije od svakog profita koji može da se ostvari. Uostalom, svi ćemo da preživimo mesec-dva, čak iako ne primimo zarade, ali su nam manje šanse da preživimo ako se zarazimo. Nema dileme da je vlast stalno na strani poslodavaca, trudeći se na sve načine da umanju prava radnika i da izbegnu odgovornost poslodavaca.

Vrlo je problematičan i boravak radnika u zatvorenom prostoru, jer postoji zabrana okupljanja više od pet osoba u zatvorenom prostoru. Kako ta zabrana ne važi za 200 radnika u nekom pogonu? Zar i to nije zatvoren prostor? Slab je izgovor da to nije javni skup. Formalno nije javni skup, ali suština je ista: ljudi su u zatvorenom prostoru, nemaju dovoljnu udaljenost i to su veoma kontroverzne odluke.

Ima li opravdanja za suspendovanje prava radnika?

RSE: Kako u situaciji borbe protiv virusa država doživljava sindikat – kao partnera ili protivnika?

Ristić: Indikativno je što su Vlada i Ministarstvo za rad odmah saopštili da neće tražiti mišljenje sindikata, kada je u pitanju plaćeno odsustvo radnika duže od 45 dana, što mislim da je nezakonito, jer uvođenjem vanrednih mera nije suspendovan Zakon o radu.

To prvenstveno pokazuje odnos države prema sindikatima, jer nisu sindikati nerazumni, pa da u uslovima pandemije za to ne daju pozitivno mišljenje. Ali oni ne žele da uvažavaju sindikate ni toliko da ih pitaju šta misle o tome da li je u redu da radnici budu na plaćenom odsustvu duže od 45 dana.

Nije to masovno ni korišćeno, ali je iritantan odnos države prema sindikatima. Zato i u ovakvim situacijama ne treba suspendovati prava građana, prava sindikata i radnika. Oni imaju pravo na rad u zdravim uslovima, a mislim da je to u ovim okolnostima veoma teško ostvariti.

RSE: Mogu li zaposleni da se izbore za svoje pravo da imaju adekvatnu zaštitnu opremu i sredstva predviđena za rad u uslovima epidemije?

Ristić: Ono što se možda zaboravlja u ovakvim situacijama je da u Zakonu o radu postoji član 33 po kome radnik može da odbije da radi u slučaju da mu je ugrožena bezbednost i zdravlje na radu. Ja mislim da radnici to moraju da koriste, jer ne mogu poslodavci da ih nateraju da rade u vreme kada postoji opasnost da se razbole, bolest odnesu svojim kućama i zaraze čitave porodice. To je opasna neodgovornost. Ništa nije vrednije od ljudskog života i radnici imaju pravo da se pozovu na član 33 Zakona koji im to pravo daje.

Ima li samovolje poslodavaca?

Ta neorganizovanost radnika u svakom smislu, bez većeg sindikalnog angažovanja, uz sve mane sindikata koje nisu male, dovela je naše društvo i sve nas u jedan potpuno nezavidan položaj. Moramo da menjamo naša shvatanja i prihvatimo da je kolektivno važnije od pojedinačnog, da samo kolektivnom borbom možemo da poboljšamo i svoj lični položaj.

Mislim da radnici moraju da se politički osveste, da shvate šta im se dešava i da prekinu da veruju da će ćutanjem i trpeljivošću da reše bilo koji svoj problem. Ne, ti problemi će se usložnjavati i umnožavati, jer će poslodavci ćutanje prepoznati kao slabost. Ne samo poslodavci koji su posledica, nego i država koja takođe shvata kao znak slabosti i koja će nastavljati sa tlačenjem radnika.

Tamo gde imamo sindikate, uspele smo da bar delimično rešimo probleme i uredimo odnose između radnika, poslodavaca i države na miran način. Tamo gde nema sindikata, potpuno je prepušteno volji poslodavca.

Uprkos svemu, sindikalna prava nisu suspendovana vanrednim stanjem, tako da sindikati mogu da se bore za radnička prava na legitiman način. Sve ostalo je potpuno nejasno i tačno je da se većina sindikata učitala zabrinuta za svoj položaj, naročito sindikalni predstavnici, ne znajući šta su njihova prava u vanrednom stanju. Inače i u normalnim okolnostima, rad sindikalnih aktivista je jako težak ako oni žele pošteno da rade, u interesu radnika, jer praktično trpe svaku vrstu pritiska i od poslodavca i od države.

U vanrednim okolnostima, uz sav strah od epidemije, dolazi i dodatno opterećenje u vidu suspenzije građanskih prava i normalno je da su predstavnici sindikata uplašeni i za sebe i za svoj radni status. U takvim uslovima ostvarivanje radničkih prava je izuzetno teško i mislim da treba što pre da izađemo iz ovog vanrednog stanja.

RSE: Dok snimamo ovaj razgovor, u Srbiji je na snazi vanredno stanje, zabrana kretanja i okupljanja. Da je stanje redovno, gde bi radnici bili na Praznik rada, na izletu ili na protestu?

Ristić: Da nije bilo zabrane kretanja, ogromna većina radnika bi bila na izletištima. Manji broj onih sindikalno aktivnih bi bio na protestu u Beogradu, jer je godinama tako, ali to nije dovoljno. To je manifestacija koja ništa ne menja, i održava se po sistemu bolje da je ima nego da je nema. Većina radnika bi se opredelila da ode negde na izlet sa porodicom, verujući da tako ulepšava sebi život. A zapravo se ništa ne menja.

Zašto podaci ne pokazuju cijelu sliku?

Dnevna kompilacija slučajeva zaraženih korona virusom koje objavljuje Univerzitet Johns Hopkins je najkompletnija na svijetu, ali se oslanja na informacije koje dostavljaju vlade pojedinih država.

U mnogim zemljama postoje restrikcije o objavljivanju takvih informacija ili drugi razlozi zašto se ne želi prikazati puna slika.

Metodologija, direktnost, transparentnost i kvalitet ovih podataka može dramatično varirati od zemlje do zemlje.

Nova

Praznik rada u pandemiji: Strah od gubitka posla dominantan

Međunarodni praznik rada ove godine obeležava se u jeku pandemije korona virusa, koja je dodatno potvrdila već postojeće manjkavosti u oblasti prava radnika, ali i pokazala koliko su radnici, naročito pojedini sektori, bitni za svakodnevno funkcinisanje i celokupan sistem u državi, poručuju predstavnici sindikata u Srbiji.

Ističu da je važno da se poslodavci zato uzdrže od rigoroznih mera, prevashodno otkaza, kao i da se unapredi položaj i povećaju plate u mnogim sektorima, naročito zdravstvenim radnicima.

Prvi put u novijoj istoriji, radnici će Međunarodni dan rada obeležiti u vanrednim okolnostima, u svojim domovima, bez mogućnosti da se tradicionalno okupe i sa javnih skupova upute poruku vladi i poslodavcima.

Savez samostalnih sindikata Srbije apelovao je povodom Međunarodnog praznika rada na poslodavce da ne smanjuju plate, da ne otpuštaju radnike u novonastaloj situaciji i da vode računa o radnom vremenu i o bezbednosti na radnim mestima.

Taj sindikat poručuje da je kriza nastala usled pojave korona virusa još jednom pokazala vrednost svih radnika za funkcionisanje društva i svakodnevni život, odnosno da od njih zavisi profit preduzeća i budžet zemlje.

“Osim zdravstvenih radnika, koji se nadljudskim naporima bore na prvoj liniji odbrane od virusa, i trgovci, komunalci, apotekari, pekari, građevinari i mnogi drugi, koji su retko u fokusu javnosti, potvrđuju da se bez njihovog rada ne može odvijati normalan život”, kažu u SSSS.

Rast nezaposlenosti: Ugrožene stotine hiljada radnih mesta

Njima su, kako ističu, potrebne veće plate, bolji uslovi rada, uključujući i bolju zaštitu zdravlja i sigurnost na radu.

Predsednik UGS Nezavisnost Zoran Stoiljković rekao je u prvomajskom proglasu da posle pandemije ništa više neće biti isto, ali da je sasvim sigurno kraj “mlakoj, prigodnoj retorici i rutinski postavljenim zahtevima na prvomajskim šetnjama”.

Upozorava da u krizama poput ove stvari po radnike i sindikate lako mogu biti još gore.

Jug medija

Savez samostalnih sindikata Leskovac poziva poslodavce da ne smanjuju plate i ne otpuštaju radnike

Autor: juGmedia

Ovog 1. maja, zbog pandemije Kovida-19 i uvođenja vanrednog stanja izostaće tradicionalna okupljanja, pa Savez samostalnih sindikata za više opština – Leskovac u prvomajskom proglasu kaže da ostanemo kod kuće i poziva poslodavce da ne smanjuju plate i da ne otpuštaju radnike.

“Svim sredstvima nastojaćemo da se izborimo za pravedniji i bolji život, za odbranu i veća prava zaposlenih, za sigurnija radna mesta, veće zarade i bezbednije uslove rada. Aktuelna kriza povodom

pandemije još jednom je pokazala vrednost radnika za funkcionisanje društva i naš svakodnevni život”, kažu iz ovog sindikata.

Kako dalje navode, pored zdravstvenih radnika koji se nalaze na prvoj liniji odbrane od virusa, i prodavci, komunalci, apotekari, pekari i mnogi drugi koji nisu često u fokusu javnosti, potvrđuju da se bez njihovog rada ne može odvijati normalan život.

“Nije dovoljan samo aplauz – svim ostalim zaposlenima potrebne su veće zarade, bolji uslovi rada, bolja zaštita zdravlja i bezbednost na radu. Pozivamo poslodavce da vode računa o radnom vremenu i o bezbednosti na radnim mestima. Da zaposleni i njihov rad dobiju pravu vrednost i da hiljade mladih i stručnih kadrova planira svoju budućnost u svojoj zemlji”, poručuje se u saopštenju koje potpisuje predsednik Veća Ivan Jovanović.

Smatraju da je socijalni dijalog i kolektivno pregovaranje najbolji su put za rešavanje problema i postizanje ciljeva, a svim radnicima i njihovim porodicama žele dobro zdravlje i srećan Međunarodni dan rada.